

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER ÇALIŞTAYI 2012

14 HAZİRAN 2012, GİRESUN

ATÖLYE ÖZETLERİ

YARATICI YAZMA VE “SIFIR” NOKTASI: BİR HAYAT BİÇİMİ*

Gülayşe Koçak – Sabancı Üniversitesi

Yazmak bazılarıımıza zor gelir, “asık suratlı” bir etkinlik olarak görülür. Diğer yazı türlerinden farklı olarak yaratıcı yazmanın ve atölyelerinin sunduğu en önemli fırsat, her tür düşünce ve duygunun yargılanmaksızın, serbestçe dolaşabileceği bir ortam sunmasıdır. Bu atölyeler, yazma utangaçlığını aşmanın da en kestirme yoludur. Atölyenin ilk bölümünde, ufak bir oyun aracılığıyla yaratıcı düşünmenin önündeki engeller tanınacak; ardından, yaratıcılığı ve hayal gücünü devreye sokmaya yardımcı olacak eğlenceli bir “yazmaya ısınma” çalışması yapılacaktır. Atölyenin geri kalan kısmında, edebi bir tür olan öykünün unsurları incelenerek, oyun şeklinde öykü yazılacaktır. Son olarak, yazılanlar yüksek sesle okunarak diğer katılımcılarla paylaşılacak ve katılımcılarla birlikte geribildirim sunulacaktır.

*Atölye çalışması 25 kişi ile yapılacaktır ve katılım için kayıt masasındaki atölye kayıt formunun doldurulması gerekmektedir.

EKOLOJİK OKURYAZARLIK ATÖLYESİ*

Mine Çelik – TEMA Vakfı

Hiç elinize bir avuç toprak aldınız mı? Toprağı kokladınız, onunla oynadınız mı?
En son ne zaman boylu boyunca toprağa uzandınız?
En son ne zaman bir ağaca tırmandınız?
Doğadan uzaklaşmanın sağlığınıza etkilerini biliyor musunuz?
Peki, çocukların doğada giderek daha az vakit geçirmesinin ne anlama gelebileceğini?
Doğa yaşamın sürekliliğini nasıl sağlıyor?
Doğada her şey sınırsız mıdır?
Salep, dondurma sever miyiz? Peki orkide? Bu üçü ile bizim aramızda nasıl bir ilişki olabilir?
Ton balığı gördünüz mü? Büyük orman kartalı?
Görmesek de olur mu?
Sıradan bir günümüz nasıl geçer?
Attığımız adımların, ürettiğimiz ve tükettiğimiz ürün ve hizmetlerin etkilerini biliyor muyuz?
Bilmek istiyor muyuz?

Ekoloji okuryazarlığının temelinde soru sormak yatar. Kendimize hangi soruları soruyoruz? Ekolojik okuryazarlık atölye çalışmasının ilk bölümünde, ABD'li yazar Richard Louv'un "Doğadaki çocuk, soyu tehlike altında olan bir türdür ve çocukların sağlığı ile yeryüzünün sağlığı birbirine sıkı sıkıya bağlıdır" fikrini merkeze alarak, doğanın çocukların yaşamında artık eskisi kadar yer almamasının ve çocuk ile doğa ilişkisinin zayıflamasının nedenleri ve bu durumu değiştirecek çözüm önerileri ele alınacak. İkinci bölümde ise ekolojik okuryazarlık, doğanın temel ilkeleri, günlük yaşamımızla doğa arasındaki ilişki ve ekolojik okuryazar olma yolunda ne tür adımlar atılabileceği tartışılacak. Ekolojik okuryazarlık, gezegendeki yaşamı mümkün kılan doğal sistemleri anlama becerisidir. Bu beceriyi sürdürülebilir topluluklar olma yolunda kullanmaktır. Ekolojik okuryazarlığı olan bir toplum bağlı olduğu doğaya zarar vermez, ona saygı duyar. Ona karşı değil, onunla işbirliği içinde hareket eder.

*Atölye çalışması 35 kişi ile yapılacaktır ve katılım için kayıt masasındaki atölye kayıt formunun doldurulması gerekmektedir.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ OYUNLARI*

Gözde Durmuş – İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi

İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından yürütülen ve çocuklarda cinsiyet eşitliğine yönelik olumlu tutum değişikliğinin gerçekleşmesini hedefleyen proje, toplumsal cinsiyet algıları araştırması ve cinsiyet eşitliği algısının gelişimine yönelik oyunların tasarlanması olmak üzere iki aşamada gerçekleşiyor. Proje kapsamında 7-9 yaş grubu ve 12-15 yaş grubu için iki farklı kart oyunu tasarlanıyor. Araştırma bulgularına dayanarak geliştirilen oyunlar, çocukların gündelik hayatında cinsiyetçi kalıpyargıların esneyebileceği durumlardan yola çıkarak oluşturuluyor. Atölyede katılımcılarla proje çerçevesinde geliştirilen oyunlar paylaşılacak, oynanacak ve yaygınlaştırılacaktır.

*Atölye çalışması 25 kişi ile yapılacaktır ve katılım için kayıt masasındaki atölye kayıt formunun doldurulması gerekmektedir.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME ATÖLYESİ*

Melisa Çakmak – Hisar Okulları

Eleştirel düşünme, bireylerin yargılama ve değerlendirme yetilerinin geliştirilmesi için gerekli ve önemlidir. Bu yetilerin gelişmesi ise, bireylerin bağımsız ve özgün düşünebilmesine katkı sağlar, dogma ve kalıpyargılarla düşünmesini önleyerek sorgulamanın önünü açar. Peki, eleştirel düşünme nedir? Eleştirel düşünme kabullenmeye zıt düşen bir yaklaşımdır. Sorgulayan, kurcalayan, farklı yaklaşımları, yorumları dikkate alan bir düşünme biçimidir. Bu atölye çalışmasında, eleştirel düşünmenin zihinsel işlemlerini içeren etkinlikler yapılarak eleştirel düşünme davranışının gelişmesine katkı sağlayan strateji, yaklaşım, yöntem ve teknikler paylaşılıyor.

*Atölye çalışması 25 kişi ile yapılacaktır ve katılım için kayıt masasındaki atölye kayıt formunun doldurulması gerekmektedir.

MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK LİSELİYİZ, İŞİMİZİ İYİ BİLİRİZ!

**Sermin Varol, İzlem Özleyiş Kırıl – Bursa Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Pratik Kız Sanat Okulu
Hediye Mine Küçük, Sümeyye Karakuş – Amasya - Merzifon Kız Teknik ve Meslek Lisesi**

Bursa Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ve Pratik Kız Sanat Okulu ve Merzifon Kız Teknik ve Meslek Lisesi'nin ortak çalışması olan bu proje, çocuk gelişimi bölümü öğrencileri aracılığıyla okulöncesi eğitim kurumlarında uygulandı. Kurumlar, MEB'in belirlediği öğretim programı doğrultusunda eğitim verir ve kendi çevrelerine göre öğretim programına uygun konuları belirlerler. Okulöncesi çocuklarının günümüzde zengin çevre uyaranlarıyla büyüyerek kurumlara geldiği biliniyor. Böylece kurumların seçtiği konular rutine döndüğü ve güncellenmediği için çocuk ve öğretmen açısından sıkıcı olmaya başlıyor. Proje, meslek lisesi öğrencisinin aldığı iyi eğitimle bu kurumlarda uygulanan konulara farklılık getirmesi üzerine kuruldu. Hedef, okulöncesine farklı bir ses ve bakış açısı getirerek meslek lisesi öğrencisinin özgüvenini artırmaktır. Sunumda öğrenci ve öğretmen görüşleri paylaşılıyor.

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK

ANNECİĞİM BENİ ANLADIN MI?

Semra Yelken – Gazi İlköğretim Okulu

Anne ve babaların çoğunda, çocuğunun gösterebileceği performansın çok üzerinde bir beklenti vardır. Bu beklentiyle de farkında olmadan çocuklarının kendilerini kötü hissetmelerine, elde edebileceği başarıya da çoğu zaman ulaşamamalarına neden olurlar. “Neden bilemedin?”, “Neden yapamadın?” hatta “Neden heyecanlandın?” baskıları ile çocukların suçluluk duygusu ile büyümelerine neden olurlar. Bu bilinen gerçek, problem olarak alınarak çözüm için velileri öğrenme ortamına dahil etme kararı alındı. Veliler, mümkün olduğunca öğrenme ortamları içine dahil edilmeye çalışıldı. Örneğin, Matematik dersinde kesirleri, Türkçe dersinde deyimleri, Fen ve Teknoloji dersinde de toprağın yapısını işlerken çocukları ile aynı sıraları paylaşıp, aynı sorular karşısında heyecanlandılar. Çok iyi bildiklerine dahi zor cevap verebildikleri anlar yaşadılar. Öğrencilerin sahnedeki heyecanlarını anlamaları için çocukları ile birlikte etkinliklerde rol verildi. Sahnede birlikte oyunlar sunup, birlikte şiirler okudular. Sunumda yapılan çalışma örnekleriyle veli ve öğrenci görüşlerine ilişkin video görüntüleri paylaşılacaktır.

KAYNAŖTIRMA VE ÖZEL EĞİTİM

ENGELLİ EMPATİ PROGRAMI

Timur Yavaş, Alper Korkmaz, Gül Süner – İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Bedensel ve zihinsel bir rahatsızlığın üç boyutu vardır: Biyolojik, psikolojik ve sosyal. Ayrıca, en temeldeki sorunun anlaşılacak, yaşamının paylaşılması, kısaca ötekileşmek olduğu sonucuyla okullarda empati programı geliştirilmesi hedeflendi. Bu bağlamda sunum, yürüme, görme ve işitme engelli insanların (özellikle çocukların) günlük hayatta nasıl yaşadıklarını, toplumda ne gibi zorluklarla mücadele ettiklerini görmek için, kısa bir süre de olsa birebir deneyimlemeyle farkındalık yaratma sürecini anlatıyor. Ayrıca sunumda, çalışma planları, yapılan etkinliklerden örnekler, elde edilen istatistiksel sonuçlar ve öğrenci görüşleri paylaşılıyor.

ÖĞRETMEN EĞİTİMİNDE AKRAN DESTEĞİ MODELLERİ

ÖĐRETMENLERDE AKRAN EĞİTİMİ: KONUYU YAZ-GRUPLARI OLUŖTUR-ARAŖTIR-ANLAT-UYGULA

Arzu Yüksel – Özel MEF İlköğretim Okulu

Öğretmenler, mesleki olarak bilgilerini daha çok derinleştirmek istedikleri alanları belirtir. Yazılan alanlar karıştırılarak öğretmenlere kura çektilir. Her öğretmen bir arkadaşının merak ettiği, uzmanlaşmak istediği alanı çeker. Çalışma alanlarından benzerlik gösterenler ortak başlık altına alınır. Ortak başlıklara göre çalışma grupları oluşturulur. Grup üyeleri, alanla ilgili teorik araştırmanın, teoremin uygulama boyutunun, üstün ya da gelişmesi gereken boyutlarının ele alındığı ve sonuçların, yorumların, önerilerin belirtildiği makaleleri incelerler. Sınıf ortamında kullanmak üzere, inceledikleri alanı ders planına nasıl yansıttıklarına dair örnekler hazırlarlar. Çalıştıkları alanı öğretmen arkadaşlarına seminer ya da çalıştay şeklinde sunarlar. Yaşantısal öğrenmede olduğu gibi sunumlarının üstün ya da eksik yönleri eleştirilerek sonraki sunumun gelişmiş olması sağlanır.

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ

MİNİK TEMA MİNİK ELLER TOPRAĞA PROJESİ

Mine Çelik, Tülin Güler, Ezgi Fındık, Gelengül Haktanır, Mukadder Ekremođlu, Deniz Kahrıman – TEMA Vakfı

TEMA'nın "İçeride Çocuk Kalmasın" sloganıyla yola çıkarak Milli Eğitim Bakanlığı ile ortaklaşa, Türkiye Okul Öncesi Eğitimini Geliştirme Derneđi ile işbirliğinde yürüttüğü Minik TEMA Minik Eller Toprağa Projesi, çoğunlukla doğal alanlarda ve dış mekanda gerçekleştirilen etkinlikler aracılığıyla çocukların doğayla olan bağlarının güçlenmesini ve yaparak, yaşayarak öğrenmelerini desteklemeyi amaçlıyor. Proje, öğretmenlere doğaya yakınlaştıran etkinlik önerileri sunarken, etkinliklerin içeriğini öğretmen ve çocukların ihtiyaç ve yaratıcılıklarına göre esnek bırakıyor. Proje süresince doğa-açık hava etkinlikleri, bireysel ve toplu etkinlikler, alan gezileri, deneyler, sanat etkinlikleri, fidan oyun ve drama gibi etkinlikler gerçekleştirildi; çocukların ürettiği materyaller ailelerin katılımıyla sergiyle sunuldu.

OYUNCAKLARIMIZ MÜZEDE

Şebnem Demir – Sarıkamış Şehit Fikret Gündüz İlköğretim Okulu

İlköğretim 2. sınıf Hayat Bilgisi ve Görsel Sanatlar derslerinde müzelerle ve tarihle ilgili konular işlenir. Büyük şehirlerde müze ziyaretleriyle katılımcı bir şekilde verilen bu dersler köylerde, kasabalarda ve özellikle Türkiye'nin doğusunda kalan yerleşkelerde geçiştirilir ya da müze tanımının yanında birkaç fotoğraf gösterilerek hızlıca bitirilir. Oysa müze, müzecilik önemli kavramlardır. Sarıkamış Şehit Fikret Gündüz İlköğretim Okulu 2/A sınıfı öğrencileri bu kavramları yaşayarak öğrenmek için sınıf öğretmenlerinin önderliğinde, bir aylık araştırma ve atölye sürecinin ardından kendi oyuncak müzelerini kurdular. Hem Sarıkamış'ın ilk müzesinin kurucuları olma onurunu yaşadılar hem de günümüzde artık sadece yaşlı kadınların hatırladığı "Sarıkamış bebekleri"ne yeniden var olma şansı vermiş oldular.

HAKLAR SAHNESİ: ÇOCUK HAKLARI EĞİTİM PROGRAMI

Özgür Şensoy – Terakki Vakfı Özel Şişli Terakki İlköğretim Okulu Gözde Durmuş, Ayşe Beyazova – İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi Neşat Karakelle – Terakki Vakfı Okulları

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin ilgili maddeleri temel alınarak okulun, çocukların haklarını öğrendikleri ve okulu çocuk haklarına saygılı bir ortama dönüştürdükleri bir yer olması amacıyla, Terakki Vakfı Okulları'nda çocuk hakları kültürü oluşturmaya ilişkin uzun soluklu bir çalışma yapılmaya karar verildi. Bu amaçla ilköğretim 1. sınıftan 8. Sınıfa kadar öğrencilerin katılabileceği sosyal etkinlik saatlerinde faaliyet gösteren bir Çocuk Hakları Kulübü açıldı ve bu kulüpte kullanılan etkinliklerin yer aldığı Çocuk Hakları Eğitim Programı Kılavuzu hazırlandı. Çalışma sonucunda yapılan ölçmeler başlangıçta belirlenen hedefler doğrultusunda gelişimlerin olduğunu gösterdi. Yapılan bu çalışmanın bir model olarak yaygınlaşması hedefleniyor.

OKULDAYIM AMA LUNAPARKTA, ANİMASYONLARIMLA FEN PARMAKLARIMIN UCUNDA...

Hande Tölv, Sümeyra Akçay – Başkent Üniversitesi Özel Ayşeabla İlköğretim Okulu

Her yaştan insana eğlence sunan Lunaparklar aynı zamanda "Kuvvet ve Hareket" ünitesi kavramlarının en somut gözlenebildiği mekanlardır. Fen derslerinde kalıcı öğrenme, bilginin günlük hayatla ilişkilendirilmesi ile mümkündür. Teknoloji ise fenin günlük hayattaki uygulamasıdır. Bu sebeple projenin amacı; Fen ve Teknoloji dersi "Kuvvet ve Hareket" ünitesi kazanımlarının Bilişim Teknolojileri dersi becerileri ile ilişkilendirilmesidir. Beş haftalık süre içerisinde öğrenciler, özel animasyon tekniğini öğrendiler ve ünite kazanımlarını tekrar ederek animasyon temelli sunumlar hazırladılar. Keyifli bir çalışma ortamında öğrencilere bireysel hızları ve öğrenme şekilleri ile çalışma imkanı sunuldu ve bilginin kalıcılığı sağlandı. Sunumda yönergelerin bulunduğu web sayfası, çalışma örnekleri, öğrenci görüşleri ve değerlendirme ölçeği paylaşılacak.

YARATICI DRAMA VE OYUNLARLA MATEMATİK

Elif Akça Talaşmanlı – Bozat Yatılı İlköğretim Bölge Okulu

Bu uygulamanın amacı öğrencilerin matematik dersine karşı önyargılarını, olumsuz düşüncelerini yok etmek ve matematik dersinin de eğlenerek öğrenilebilen bir ders olduğunu göstermekti. Bu nedenle öğrencilerin hayal gücünü ve yaratıcılıklarını ortaya çıkarabileceği çeşitli matematik konularında dramalar oluşturuldu. Yine uygun konularda matematik soruları oyunlarla birleştirildi. Böylelikle öğrencilerin aktif bir şekilde eğitimin içinde rol aldığı, kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu üstlendiği anlayış teoriden uygulamaya aktarılmaya başladı. Öğrencilerin eğlenerek matematik dersine katıldığı, hem oyun oynayıp hem soru çözdüğü bir öğrenme ortamı yaratıldı. Bu uygulamanın öğrenmeyi daha kalıcı, anlamlı ve eğlenceli hale getirdiği görüldü.

SAĞ KOLUM

Günay Dönmez – Bulancak 19 Eylül Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Sağ kolum; engelli bireylere iş imkânı yaratmak, engelli bireylere meslek kazandırmak, mesleki eğitime ilgiyi artırmak, mesleki eğitimde zaman ve enerji tasarrufu sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Yapılan denemeler sonucunda engelli bireylerin ve normal gelişim gösteren öğrencilerin işlerini daha kısa sürede ve daha az enerji harcayarak yaptıkları görülmüştür.

AİLE KATILIMLI ORGANİK TARIM

Ceyda Demir – Sevinç Mehmet Ekizoğlu Anaokulu

Türkiye'nin coğrafi yapısına bakıldığında her bölgede farklı tarım ürünleri yetiştiği görülmektedir. Karadeniz de kendi ürünlerini yetiştirmektedir ancak bazı ürünler mevsimi olmadığı halde yetişip tüketilmektedir oysa artık bilinçlenen toplum sayesinde organik beslenme olgusu söz konusu olmuştur. Okul olarak hem topluma bir yön vermek hem de çocukları organik tarım olgusuyla tanıştırmak için proje geliştirildi. Bunun yanında Karadeniz'de her mevsim farklı ürünler yetişmektedir. Mevsimine uygun olarak çevre köylerden edinilen tohumlar önce çocuklarla birlikte filizlendirilerek, daha sonra tohumları fidana dönüştürme çalışması yapılmaktadır. Bu süre içerisinde fidanlar sık sık takip edilerek gerekli bakımları yapılmaktadır. Çocuklarda bu süreçte doğayla iç içe olmanın mutluluğunu yaşarlar.

KÖKLERİMDEN DALLARA

Murat Ustaoglu – Keşap Türk Telekom İlköğretim Okulu

Dilimiz tarihi gelişim süreci içerisinde üretkenliği ile günümüze kadar gelmiştir. Bu üretkenliği diğer dillerde olmayan sayısal özelliğinden kaynaklanmaktadır. Yeni sözcük üretimindeki sayısal ve ritmik değerler dizgisi dilin söz varlığının da büyüklüğünü göstermektedir. Sondan eklemeli bir dil olan Türkçemiz bu üretimsel dizgiyi kendi içinde bir kurala oturtmuştur. Kelime köküne gelen ekler eğer kelimeler oluşturabiliyorsa yapım eki, oluşturamıyorsa çekim eki olarak adlandırılmışlardır. Bu doğrultuda ek, kök ve gövde kavramları sezdirilerek, oyunlaştırılarak ve maket yapımlarıyla öğrenciye buldurulacaktır.